

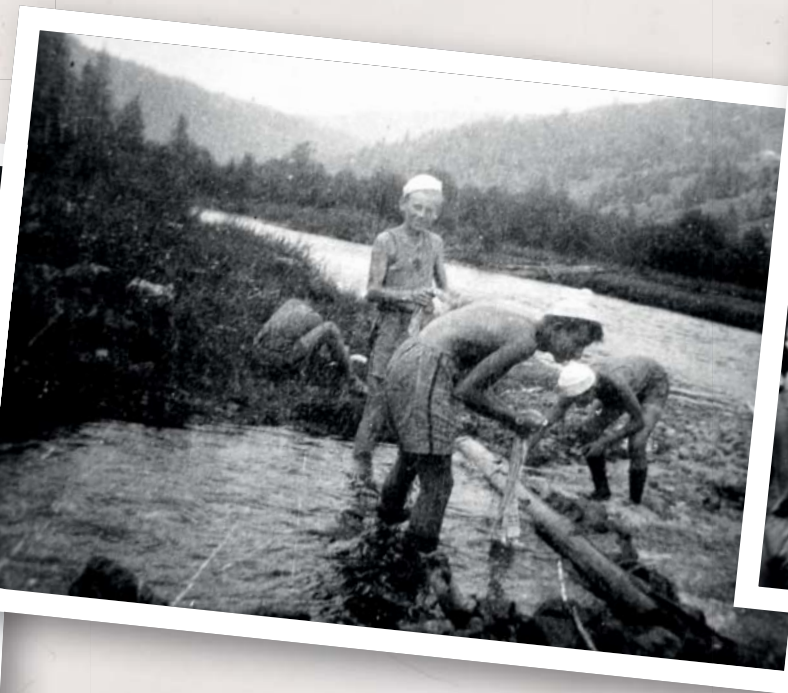
Табір у Синєвиру

Легендарний чеський скаутський загін „Двійка“ в році 1938 таборував на Прикарпатській Русі

У році 1907 в Англії зародився світовий скаутський рух. П'ять років потому, у 1912 році, скаутський рух почав розвиватися в самому серці Європи, у Чеській долині. До найстарших чеських скаутських загонів, що не припиняли діяльності від свого народження до теперішнього часу, належало 2-ге хлопчаче відділення з Праги – так звана „Двійка“.

З 1925 р. у цьому підрозділі працював, а потім став його лідером Ярослав Фоглар (нар. 1907), також відомий під скаутським прізвиськом Яструб. У наступних роках Ярослав Фоглар стає письменником і редактором журналів для молоді. Він написав більше 20 романів, є автором знаменитих коміксів „Швидкі стріли“, багатьох інших літературних праць і методичних посібників. Починаючи з середини 20-го століття стає однією з найважливіших осіб чеської літератури для молоді.

Не менш вражаючою була практична скаутська діяльність Ярослава Фоглара – Яструба. Відділенням „Двійка“, яке внаслідок однойменного роману Фоглара йменували також „Хлопці з Бобрової річки“, він керував безупинно 60 років. Разом зі своїми підопічними, з 1925 року до середини 80-х років минулого століття, він організував і провів шість десятків кількадечних літніх таборів відпочинку в різних районах Чеської Республіки та Словаччини.

■ Историчні фотографії з табору на Синєвиру в 1938 році.
■ Historické fotografie z Tábora u Sinovíru v roce 1938.

У 1938 році загін відправився у подорож до найсхіднішого куточка тогочасної Чехословаччини – Прикарпатську Русь. Місце під табір – луг у річці Озерянки поблизу села Синєвир – Яструб обрав за рекомендацією письменника Івана Олбрахта. У цьому красивому, але дикому краю, провели 43 чеські скаути незабутні канікули. Але то не був, однак, легкий похід! Хлопчикам довелося подолати багато перешкод і труднощів. Але під керівництвом Яструба похід, який тривав більше місяця, усі закінчили з честю. У хроніці празької „Двійки“ пригодницький відпочинок на Прикарпатській Русі є однією з найвизначніших глав. У той же час Табір у Синєвиру став дуже значною – чи, можливо, прямо кажучи легендарною – подією в історії чеського скаутства.

Сотні труднощів, а також надзвичайних і чудових подій ми тут пережили, розмовляли з батьком Ніколи Шугая, воювали з природою та важкими умовами, з труднощами. Це був суворий табір!

Stovky svízělů, trampot i úžasných nádherných příhod jsme tu prožili, mluvili jsme s otcem Nikolým Šuhajem, rvali se s přírodou i těžkými podmínkami a nesnáze. Byl to tvrdý tábor!

Jaroslav Foglar

(Запис із хроніки 2-го скаутського відділення, Прага, 1938 р.)
(zápis z kroniky 2. skautského oddílu Praha, 1938)

ви Ярослава Фоглара з Чеської Республіки. У рамках експедиції під назвою „По стопах Хлопців з Бобрової річки“ вони виявляли та ретельно вивчали всі місця, які були пов'язані з давнім проживанням знаменитої чеської команди на Закарпатті. Членом експедиції був безпосередній учасник та свідок табору в Синєвиру – 87-літній (!) Іржі Воденка, який колись таборував разом із Яструбом на річці Озерянка як 16-річний скаут.

З приводу відвідання старого табору учасники дослідницької експедиції розмістили цю пам'ятну інформаційну панель як символ чесько-української дружби та в знак свого захоплення природою Прикарпаття та людьми, які мешкають у цьому суворому, але прекрасному краю.

Разом з тим чеські скаути та послідовники Яструба висловили сподівання відносно того, що у майбутньому українська та чеська молодь знайде багато шляхів для ближчого знайомства та зустрічей. Молоді люди обох земель потім, безсумнівно, будуть сприяти спільному подоланню постійних кордонів і бар'єрів, які і дотепер їх розділяють. Після глибоких соціальних змін в країнах Центральної та Східної Європи в кінці 20-го століття, це вже відбувається на міжнародних скаутських зустрічах „Jamboree“ та при інших нагодах. Нехай символ відпочинкового табору загону „Двійка“ Ярослава Фоглара – Яструба з Праги в році 1938 буде одним із основних каменів цієї мозаїки дружби і скаутського братерства!

Через більш ніж 70 років після цієї події – у липні 2009 р. – колишній табір Яструбової празької „Двійки“ у Синєвиру відвідали скаутські групи та інші послідовники спра-

■ Про літні табори на Закарпатті чеським скаутам буде нагадувати і сувенір – ювілейна туристична марка „Табір у Синєвиру“.

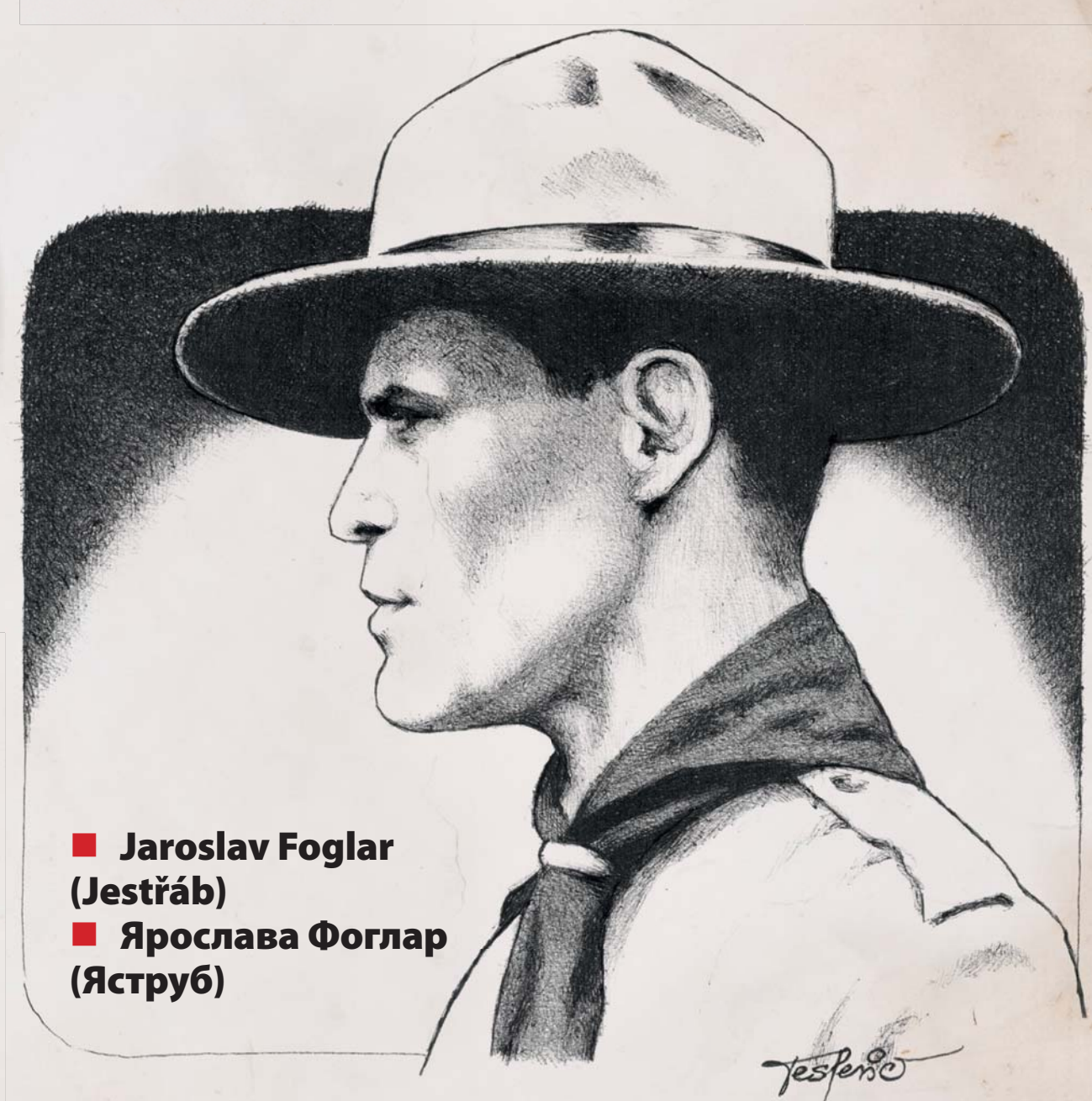
■ Prázdninové táboření českých skautů na Zakarpátí připomíná i suvenýr – výroční turistická známka Tábor u Sinovíru.

Při příležitosti návštěvy dávného tábořiště umístili účastníci výpravy zde tento vzpomínkový informační panel jako symbol česko-ukrajinského přátelství a svého obdivu k úchvatné přírodě Zakarpátí i lidem, kteří v tomto drsném, ale nádherném kraji žijí.

Zároveň čeští skauti a Jestřábovi přátelé vyjádřili naději, že do budoucna najde česká a ukrajinská mládež mnoho cest ke vzájemnému poznání a setkávání se. Mladí lidé obou zemí pak jistě společně přispějí k trvalému překonání hranic a bariér, které je dosud oddělují. Po hlubokých společenských změnách v zemích střední a východní Evropy na konci 20. století se tak již děje na mezinárodních skautských setkáních – jamboree i při dalších příležitostech. Nechtě symbol prázdninového tábora oddílu Dvojka Jaroslava Foglara – Jestřába z Prahy z roku 1938 je jedním ze základních kamenů mozaiky tohoto přátelství a skautského bratrství!

■ Jaroslav Foglar (Jestřáb)
■ Ярослав Фоглар (Яструб)

■ У 2006 і 2007 роках в таборі на річці Озерянка побувала група членів Об'єднання послідовників Ярослава Фоглара та встановила символічний тотем.
■ V roce 2006 a 2007 už navštívila tábořiště u říčky Ozerjanky skupina členů Sdružení přátel Jaroslava Foglara a vztyčila zde symbolický totém.

www.jaroslavfoglar.eu

Створенню цієї пам'ятної дошки сприяли: „Junák“ – спілка скаутів та скауток Чеської Республіки; Прага, центр братів Машіних (48-й клуб олд-скаутів, Яструби), 100-й клуб олд-скаутів, 106-е хлопчаче відділення „Ginkgo“, Празький регіон А. Б. Своїська та районна рада Праги 2 • Об'єднання послідовників Ярослава Фоглара • Учасники експедиції „По слідах Хлопців з Бобрової річки“ • Проект „Туристичні марки України“ (www.turystycni-marky.com.ua)

K vytvoření této pamětní desky přispěli: Junák – svaz skautů a skautek České republiky; Středisko bratří Mašínů Praha (48. klub oldskautů Jestřábi, 100. klub oldskautů, 106. chlapecký oddíl Ginkgo), Pražský kraj A. B. Svojsíka a Okresní rada Praha 2 • Sdružení přátel Jaroslava Foglara • účastníci expedice Po stopách Hochů od Bobří řeky • projekt Turistické známky Ukrajina (www.turystycni-marky.com.ua).